

Zandhagedissen in Noord-Brabant ?

Axel Groenveld

Zandhagedissen bezuiden de Maas. Het blijft een eeuwig discussiepunt, waar je vooral rechtgeaarde Noord-Brabantse herpetologen mee op de kast kunt krijgen. Vooralsnog gaan we er van uit dat er in Noord-Brabant momenteel maar één echte zandhagedispopulatie zit. En dat is in een klein heidegebiedje bij Deurne. En zelfs daarvan wordt de herkomst betwijfeld; ooit uitgezet of niet.....? Hoe dan ook, elke Brabantse waarneming van zandhagedissen buiten dit gebiedje wordt met grote scepsis bekeken. Wat op zich terecht is, want ook uit het aangrenzende Vlaamse deel van België zijn geen populaties zandhagedissen bekend. Blijkbaar vormt de Maas een barrière of is het landschap zodanig vervlakt en veranderd, dat de dieren zijn uitgestorven. We moeten altijd rekening houden met veranderende verspreidingen. Af en toe komt er nog wel eens een zandhagedismelding binnen vanuit Brabant. Zo was het halverwege de negentiger jaren een groepje NJN-ers, die op de Cartierheide enkele groene hagedissen hadden gezien. Ze hadden er ook een paar gevangen en in een terrarium gezet. Bij controle bleek dat ze daar ook thuishoorden. Het bleken namelijk smaragdhagedissen (*Lacerta viridis*) te zijn, het Zuid-Europese broertje van de zandhagedis. Ook dit jaar kwam er weer een melding binnen van een zandhagedis, ditmaal van de Strabrechtse

heide. Tale Evenhuis had hier op 4 juli een jong dier gezien. Omdat hij zelf ook wel twijfelde aan de waarneming, heeft hij het dier op de foto gezet en aan verschillende mensen laten zien. Bij het zien van de tekening van het dier zou je inderdaad denken aan een jong vrouwtje zandhagedis. Grote oogvlekken sieren de rug en de flanken van het diertje (zie foto). De proporties van het dier, lang en slank, en het ontbreken van duidelijke scherpbegrensde en lichtgekleurde dorsolaterale strepen en een donkere rug wijzen toch op de levendbarende hagedis. Een mannetje wel te verstaan. Om het allemaal nog ingewikkelder te maken: er bestaan ook groengekleurde levendbarende hagedissen. Het mannetje op bijgaande foto is ook nogal groen, wat op de zwart-wit print helaas niet te zien is. Mocht u ooit in de toekomst een zandhagedis zien in Noord-Brabant, laat u dan niet ontmoedigen door dit verhaaltje, maar probeer het dier op de gevoelige plaat vast te leggen of haal er een deskundige bij om het beestje te bekijken. Je weet maar nooit.....!

*Mannetje Levendbarende
hagedis met
oogvlektekening.
Strabrechtse heide.
Foto: Tale Evenhuis.*

Wij gaan naar Drenthe toe...!

In april zal het team van Werkgroep Monitoring een week vanuit Uffelte in Drenthe opereren. We gaan trajecten bezoeken en beschrijven, met monitoorders het veld in en staan open voor verzoeken van de Drentse medewerkers.

Voor 'verzoeknummers' kunnen jullie contact met ons of met Dick van Dorp opnemen.